

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 221. An aliqua attentio interna requiratur ad essentiam Orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

15. E contra S. Anton. & alii plures quàm 24., quos enumerant Diana suprâ & Moya T. I. tr. 2. d. 2. q. 1. n. 9., ad quos accedunt Lugo de Euch. d. 22. f. 1. n. 25., Mendo d. 7. q. 3. Gob. t. 5. n. 821., negant requiri, ita ut utraque sententia sit auctoritate firmata: & plurimi etiam ex AA. primæ sententiæ fatentur secundam esse omnino probabilem & tutam. Hic expendemus, pro qua sententia sit præcipuè ratio intrinseca. Qui affirmant requiri aliquam attentionem internam, duplicem ineunt viam, aliqui ideo requirunt, quia putant essentiam orationis non posse consistere sine aliqua attentione interna: alii ideo, quia quamvis permittant essentiam orationis posse consistere sine attentione interna, tamen putant hanc esse pro Horis specialiter præceptam ab Ecclesia: utrumque fundamentum est examinandum: itaque sit,

Q. 221. An aliqua attentio interna requiratur ad essentiam orationis. R. Affirmare videtur S. Tb. in 4. d. 15. q. 4. a. 2., sed 2. 2. q. 83. a. 13. docet solam intentionem esse de essentia, non autem attentionem: affirmant tamen de essentia orationis esse, Nav. Sot. Caj. Silv. Caspens. Marchant. Az. Suar. Vasq. Less. Sanch. Laym. Ardeck. Sporer aliique plurimè citati à Diana p. I. t. 12. R. 2. & p. 3. t. 4 R. 101. Rationes sunt, 1. quia Oratio definitur à S. Damasc. elevatio mentis in Deum. 2. Si non requireretur ulla attentio interna, non esset ratio, cur voluntaria distractio jure divino & naturali prohiberetur. 3. Per prolationem verborum illius, qui intendit orare, sed nullam attentionem habet, offenditur Deus, ergo illa non est vera oratio nec cultus Dei. 4. Sequeretur, quòd aliquis posset ejusmodi præceptis satisfacere per solam simulationem.

E contra ad essentiam orationis nullam requiri atten-

1341

attentionem internam defendunt *Glof. Hostien. Butr. Turrecrem. Ang. Anchar. Vmbert. Armil. S. Anton. Med. Rosel. Dur. Abb. Tabien. Gers. Palud. Coton. Comit T. Hurt. Bardi, Dicast. Stoq. Tabern. Cón. de Sacram. q. 83. a. 6. d. un. à n. 289. Quarti p. 1 t. 16. Lugo de Euch. d. 22. f. 2. n. 25. Tamb. in Decal. l. 4. c. 2. §. 1. n. 19. & de Sacrificio l. 2. c. 3. Gob. in Exp. t. 5. n. 821. aliique multi: hanc sententiam vocat probabiliorem *Platel. p. 3. n. 810. Sporer in Th. Sacram. à n. 75. fatetur probabilem, & idem fatentur Medin. Henriq. Less. Laym. A. Tamb. Bass. Caspens. Moya, Mastr. aliique apud Vindicem Gobati p. 2. prop. 7. Rationes autem sunt,**

1. Quia si aliqua attentio interna requireretur ad essentiam orationis, ergo qui involuntariè distrahitur, non satisfacit, quia non ponit orationem, quæ est substantia rei præceptæ. *Si dicas, non tolli attentionem virtuales, sed tantum formalem. Contra, attentio virtualis non erit nisi intentio præmissa, ergo hæc sola sufficet.*
2. Extrema Unctio collata cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia, est valida, licet absit attentio interna propter distractionem, ergo sine attentione interna stat essentia orationis, nam forma extremæ Unctionis est deprecatoria.
3. Si attentio interna fit de essentia orationis, ergo qui orando voluntariè distrahitur, omnino non peccat, quia cessat ab oratione, cum partem essentialem illius omittat, ergo non distrahitur in, sed extra orationem.
4. Per attentionem externam & intentionem internam veluti per adæquatam formam constituitur sufficienter recitatio Horarum in esse orationis de se seu objectivè religiosæ: Quod *Conf.*, nam qui cum attentione externa & interna intentione invocat dæmonem, committit actum idololatriæ & iræ religionis ergo è contrà ponit actum latriæ & religionis, qui eum illis invocat Deum.

Ob has aliasque rationes, quas afferunt *Lugo* supra & *Gob.* à n. 824., sententia hæc spectatâ ratione videtur esse probabilior: unde respondetur ad argumenta opposita: *Ad 1.* dico elevationem mentis in Deum haberi per intentionem orandi, saltem virtualiter permanentem, uti docet *S. Th.* in 4. dist. 15. q. 4. a. 2. q. 4. ad 3. *Ad 2.* dico distrahi voluntariè esse peccatum & intrinsecè malum, quia est irreverentia exteriùs Deum alloqui & profiteri se Deum colere, ac id non facere interiùs. *Ad 3.* N. conseq., nam si sit vera oratio & actus religionis, additur ei aliquid, quod Deo displicet; uti si quis ex vana gloria oret, est vera oratio, & tamen Deo displicet. *Ad 4.* C. satisfieri, si simulatio cadat super internam pietatem, dummodo totus actus externus cum intentione interna verè ponatur, & in hoc nihil est absurdi, tam parum, quàm quòd satisfiat per recitationem ex vana gloria.

Q. 222. *An attentio interna in Horis sit saltem graviter præcepta ab Ecclesia.* R. Argumentum pro parte affirmante est, quia in Cap. *Dolentes*, de celebr. Missar. sic habetur, *Districte præcipimus in virtute obedientia, ut divinum officium, quantum eis Deus dederit, studiosè celebrent ac devotè.* Et meritò id præcipit Ecclesia, cum Christus conqueratur *Matt. 15. v. 8. populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me;* quod verum est de illis, qui nullam in orando attentionem habent. Hanc sententiam latè defendit *Fagn.* ad Cap. *Dolentes*, à n. 17., & *Gob. t. 5. n. 838.* dicit omnibus consideratis esse probabilior: Nihilominus adhuc contrariam defendunt *Côn. Lugo*, aliique multi apud *Arsdek.* de probab. opin. q. 3., negantes ullam ex præcepto esse obligationem ad attentionem internam; ac probabilem & tutam in praxi dicunt etiam ex adversariis